

DICLE ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK
2021

DICLE ÜNİVERSİTESİ KALİTE KOMİSYONU
TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMA GRUBU

Diyarbakır 2021

İÇİNDEKİLER

TABLO VE ŞEKİL LİSTELERİ

KISALTMALAR

ÖZET

SUNUŞ.....	4
TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK POLİTİKAMIZ	8
1. GİRİŞ.....	9
1.1. Yükseköğretimde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk	9
1.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluğun Amaçları	10
1.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk İlkeleri	11
1.4. Yükseköğretimde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluğun Yararları.....	12
2. TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK STRATEJİ BELGESİ	
ÇALIŞMA GRUBU.....	13
3. STRATEJİK HEDEFLER	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
3.1. STRATEJİ 1: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK	
FAALİYETLERİNİ ARTIRMAK	20
3.1.1. Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları ve Temsilcilerinin Belirlenmesi.....	20
3.1.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışmalarına Yönelik Araştırma ve Proje Sayılarının Artırılması	21
3.1.3. Akademik Birimlerinin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk İçerikli Programların Artırılması.....	21
3.1.4. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Paydaşlarla İşbirliğinin Geliştirilmesi	22
3.2. STRATEJİ 2: TOPLUMA HİZMET ve SOSYAL SORUMLULUK	
FAALİYETLERİNİN SÜREKLİLİĞİ İÇİN KALİTE GÜVENCE SİSTEMİNİN	
OLUŞTURULMASI.....	23
3.2.1. Birimlerin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Öz Değerlendirme Yapması.....	23
3.2.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Ulaşılan Hedef Kitle Yönünden Değerlendirilmesi.....	24
3.2.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin, “Çıktı”, “Etki”, “Fayda/Maliyet”, “Uygunluk” ve “Performans” Açısından Değerlendirilmesi.....	24

3.3. STRATEJİ 3: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK KAPSAMINDA BİLİM VE SANAT ETKİNLİKLERİ İLE SPORTİF FAALİYETLERİN ARTIRILMASI .. 25

3.3.1. Öğrenci Kulüplerinin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Etkinliğinin Sağlanması..... 25

3.3.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Faaliyet Gösteren Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Model Çalışmalar Yürütmesi 26

3.4. STRATEJİ 4: MADDE BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK FARKINDALIK OLUŞTURACAK FAALİYETLERİN YAPILMASI..... 27

3.4.1. Lise Öğrenci ve Öğretmenlerine Yönelik Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Toplantıları Düzenlemek 27

3.4.2. Bağımlılığa Dikkat Çekmek İçin Etkinliklerin Yapılması 28

3.4.3.Diyarbakır’da Bulunan Kurum ve STK’larla İşbirliğinin Geliştirilmesi..... 28

3.5. STRATEJİ 5: : TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK ÖDÜLLERİ... 29

3.5.1. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödül Kategorilerinin Belirlenmesi..... 298

3.5.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödül Kriterlerinin Belirlenmesi 30

3.5.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödüllerinin Belirlenmesi..... 309

3.5.4. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri Takviminin Belirlenmesi 31

Üniversitenin Seçilen Alanındaki Liderlik ve Yönetsel Kapasitesi

PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ

4. İZLEME VE DEĞERLENDİRME 20

TABLO VE ŞEKİL LİSTELERİ

Tablo 1: Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Strateji Belgesi alıřma Grubu

Tablo 2: Çalışma Takvimi

KISALTMALAR

UYGAR: Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

SP: Stratejik Plan

DÜSEM: Dicle Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi

STK: Sivil Toplum Kuruluşları

SKS: Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

KGK: Kalite Geliştirme Koordinatörlüğü

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

POMEM: Polis Meslek Eğitim Merkezi

DÜBAP: Dicle Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü

ÖZET

İçinde yaşadığımız toplumun gelişmesi ve topluma katkı sağlamak yükseköğretim kurumlarının amaçları arasında yer almaya başlamıştır. Toplumsal katkı, sağlık alanından eğitim alanına birçok toplumsal alanı kapsamaktadır. Yükseköğretim kurumlarının bilimsel çalışmalarının yanında topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında da katkılarının önemli olduğu görülmektedir. Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk, içinde yaşadığımız toplumun kalkınmasının bileşenlerinden biridir. Bu gelişmeyi sağlamada en önde gelen kurumların başında ise yükseköğretim kurumları gelmektedir.

Dicle Üniversitesi bu çerçevede birçok topluma hizmet ve sosyal sorumluluk projeleri yürütmüş ve yürütmeye devam etmektedir. Bu çerçevede Dicle Üniversitesi “üniversite-kent/üniversite-toplum/üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmeyi” amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda her yıl kent/toplum/sanayi kaynaşmasına yönelik en az bir etkinlik yapmak hedeflenmektedir. Hedefe ulaşmak için stratejik adımlar ise:

- Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerini Arttırmak
- Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Sürekliliği İçin Kalite Güvence Sisteminin Oluşturulması
- Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Kapsamında Bilim ve Sanat Etkinlikleri ile Sportif Faaliyetlerin Arttırılması
- Madde Bağımlılığına Yönelik Farkındalık Oluşturacak Faaliyetlerin Yapılması
- Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri şeklindedir.

Dicle Üniversite, yukarıda belirtilen stratejiler ile hedeflenen amaca kısa sürede ulaşarak, topluma hizmet ve sosyal sorumluluğunu yerine getirmeyi planlamaktadır.

SUNUŞ

Dicle Üniversitesinde tüm birimler tarafından benimsenmiş olan toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk politikası, amaçları, hedefleri ve stratejisi önem verdiğimiz temel değerlerden birisidir. Toplumsal projelere büyük önem verilmiş olup; çocuklar, gençler, yetişkinler, dezavantajlı gruplar ile ilgili toplumda duyarlılık ve sorumluluk bilincinin geliştirildiği toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma, topluma hizmet çalışmalarının uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması noktasında Dicle Üniversitesi, eğitim-öğretim, araştırma ve bilim üretmenin yanı sıra topluma ve bulunduğu kente karşı sorumluluklarının bilincindedir.

Üniversitemiz sosyal refah ve bilgi birikiminin – seviyesinin geliştirilmesini teminen, evrensel ve insani değerler, etik ilkeler, yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları göz önünde bulunduran bir yaklaşım dâhilinde icra edilen eğitim-öğretim faaliyetleri, sosyal ve kültürel aktiviteler aracılığıyla toplumsal faydaya dönüşen hizmetler üretmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda çocuklar, yaşlılar, kadınlar, engelliler, sığınmacı ve mülteciler, madde bağımlıları vs. hayat koşullarından olumsuz etkilenen dezavantajlı kesimi; çevre sorunları, eğitim sorunları, sağlık sorunları, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, yoksulluk, dışlanma gibi topluma hizmet ve sosyal sorumluluk fonksiyonu bağlamında öncelik verilecek grup ve alanlar olarak belirlemiştir.

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk çalışma grubunun hazırlamış olduğu strateji belgesi beş stratejik hedef ve bunlara bağlı on yedi eylem içermektedir. Üniversitemiz, planlanan eylemler ile hedefe başarıyla ulaşarak, bulunduğu kent ile bütünleşme konusunda çok daha fazla gayret gösterecektir. Üniversite-şehir, üniversite-toplum etkileşimini daha ileri noktalara taşıma misyonu ile, yeni projeler ve programlar kurumumuzun öncelikleri arasında yer almaktadır.

Prof.Dr. Mehmet KARAKOÇ

Rektör

TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK POLİTİKAMIZ

Üniversitemiz toplumsal sorunlara duyarlı olmayı; çalışanları, öğrencileri ve dış paydaşları ile birlikte toplumun sağlık, istihdam ve refahının gelişmesine, bilgi, beceri ve yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmayı, topluma hizmet faaliyetlerini nitelik ve nicelik açısından artırmayı, uzun soluklu bir sosyal sorumluluk bilincini üniversitenin tüm personel ve paydaşları arasında yaymayı, tüm akademik birimleri ve öğrencilerimizi sosyal sorumluluk faaliyetlerine özendirme, bölgenin sosyo-ekonomik, kültürel ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmalara öncelik tanımayı ilke edinmiştir. Kurumumuz topluma hizmet alanında yürütülen proje ve faaliyetleri sürekli iyileştirme anlayışıyla kalite güvence sistemi kapsamında değerlendirmeyi ve izlemeyi benimsemektedir.

1. GİRİŞ

Topluma hizmet uygulamalarının felsefi temelleri sosyal refah kavramı, sosyal hizmet düşüncesi ve uygulamalarıyla ilişkilidir. Çağdaş topluma hizmet yaklaşımı 'modernitenin' bir ürünüdür. Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk uygulamaları sosyal refah alanlarındaki sosyal çalışmalardan ve etkinliklerden doğmuşlardır. Bu sosyal etkinlikler içinde bulunan insan, doğasında sosyal yardımlaşma/destek düşüncesi olan sosyal sorumluluk yönü gelişmiş bir varlıktır. İnsanın merkeze alındığı yükseköğretim kurumları, eğitim-öğretim ve araştırma görevlerinin yanı sıra, parçası oldukları toplumla iç içe olma eğiliminde bulunmaktadır ve toplumun bu eğilimine paralel beklentileriyle de karşı karşıyadır. Bilgi temelli toplumun oluşum sürecindeki rolü nedeniyle üniversitelerin sosyal sorumlulukları paydaşları nezdinde büyük önem arz etmektedir.

1.1. Yükseköğretimde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk

Yükseköğretim kurumları, küresel ölçekli sorunları çözecek en yeni bilgiyi üreten ve bu bilgiyi topluma sunarak sosyal fayda yaratan, üretilen bilginin teorik düzeyde kalmaması için girişimlerde bulunan kurumlardır. Üniversiteler toplumla üç hiyerarşik düzeyde etkileşimde bulunmaktadır. Bunlar sosyal kuruluş olmaları nedeniyle sivil rol düzeyinde, ahlaki rol düzeyinde, ulusal ve bölgesel bağlama göre şekillenen kültürel rol düzeyindeki etkileşimlerdir. Üniversiteler ürettikleri bilimsel yayınlar ve projelerle, yetiştirdikleri meslek elemanları ve her şeyden önemlisi toplumu ilgilendiren konularda görüş bildirerek, uzmanlıklarını ortaya koyarak toplumun hizmetinde olan kurumlardır. Faaliyet gösterdikleri bölgenin sosyal ve ekonomik açıdan gelişimine katkıda bulunacak bir eğitim modeli geliştirme sorumluluğu bulunan üniversiteler; aynı zamanda etkili topluma hizmet ve sosyal sorumluluk faaliyetlerini gerçekleştirmekle yükümlüdürler.

Yükseköğretimde önemi giderek artan topluma hizmet ve sosyal sorumluluk olgusu hem bireylere hem de kurumlara önemli sorumluluklar yüklemektedir. Günümüz toplumlarının kurum ve kuruluşlardan beklentileri içerisinde yer alan sosyal sorumluluk ve topluma hizmet anlayışı üniversitelerde üzerinde durulan bir yönetim işlevi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda yükseköğretimde geliştirilen projelerin gerek kurumların insan kaynakları gerekse toplum tarafından benimsenmesi önem arz etmektedir. Bu anlayışın eğitim programları ile bireylere aktarılması ve böylelikle toplumda bir bilinç oluşturulması beklenmektedir. Ülkemizde son yıllarda üniversitelerin tüm bilim dallarında sosyal

sorumluluk ve topluma hizmet uygulamalarının daha fazla ele alınmakta olduğu ve eğitim planlarında yer almaya başladığı görölmektedir.

Üniversite personelleri, eğitim gören öğrenciler bir meslek edinmenin yanı sıra bir öğrenme yöntemi olan toplumsal hizmet ve sosyal sorumluluk öğrenimi aracılığıyla eğitim süresince, ayrıca mezun olduktan sonra bireysel olarak topluma hizmet etme becerilerini de geliştirme olanağı bulmaktadırlar. Bu nedenle bugün üniversiteler öğrencilerini yaşamsal anlam arayışına yönelik eğitmeyi de hedef edinmişlerdir. Ayrıca öğrencilerini bilim dallarında eğitmenin yanı sıra, topluluk ruhu ve katılımcı vatandaşlık bilincini vermeyi eğitim görevlerinin bir parçası olarak algılamakta, kurumlarının sadece bilginin aktarıldığı yer değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk sahibi olması gerekliliği ifade edilmektedir.

1.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluğun Amaçları

Yükseköğretim kurumları toplumda öncelikli grup ve alanlara yönelik yürütülecek toplumsal hizmetlerden fayda sağlanabilmesi için hedef kitle/alanlarla etkili iletişim ve karşılıklı katılımın esas olduğu bir etkileşim içerisinde, toplumun bütünü de kapsayacak şekilde sürdürülebilir ilişkiler kurmayı, temel hedef olarak ortaya koymaktadır. Bu hedefe ulaşmak için ise;

- a) Topluma yararlı hizmetler için kamu kurumları ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi,
- b) Toplumdaki dezavantajlı grupların sorunlarının çözümüne yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi,
- c) Toplumun manevi değerleri ile bulunduğu ilinin tarihsel ve kültürel varlıklarına yönelik farkındalık oluşturacak faaliyetler yapılması,
- d) Topluma hizmet alanında kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin desteklenmesi,
- e) Topluma hizmet faaliyetlerine ilişkin risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve yönetilmesi,
- f) Üniversitenin amaçları ve hedeflerine uygun, olanakları ile orantılı olarak toplumun ihtiyaçlarının giderilmesi ve beklentilerinin karşılanması için çaba sarf edilmesi,
- g) Her kademedeki personelin sosyal sorunlara karşı duyarlılığının sağlanması ve sosyal sorumluluk projeleri üretmelerinin teşvik edilmesi,
- h) Akademik etkinlikler ve kültür–sanat aktiviteleri organize etmek suretiyle, topluma hizmet hedefine ulaşmak yolunda diğer bileşen ve paydaşlarla birlikte somut/ spesifik adımlar atmayı,

- i) Sosyal medya, görsel, işitsel ve basılı medya organları ile diğer iletişim vasıtalarından etkin ve efektif istifade etmeyi,
- j) İnsan haklarına, kültürel ve manevi değerlere saygı göstermeyi,
- k) Topluma sunulan hizmetlerin kalitesinin sürekli geliştirilmesini garanti altına alacak bir sistem kurmayı, bu sistemi etkin şekilde ve sürekli işletmeyi,
- l) Toplumun tüm bileşenlerinin gereksinim ve beklentilerini belirleyip değerlendirerek verilecek hizmetleri bu değerlendirmenin sonuçlarına göre düzenlemeyi,
- m) Hizmetlerinden yararlanan kesimlerin ihtiyaç ve beklentilerinin karşılanma ve memnuniyet düzeylerini izlemeyi ve ölçmeyi, aldığı geri bildirimler doğrultusunda gerekli iyileştirmeleri sağlamayı,
- n) İş birliği içerisinde olduğu paydaşlarının da süreçlere adaptasyonunu amaçlamaktadır.

1.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk İlkeleri

Üniversitemizde topluma hizmet ve sosyal sorumluluk süreçlerinin dayandığı anlayışın temel ilkeleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Bütün birimlerde en az üç öğretim elemanından oluşan Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonlarının oluşturulması,
- b) Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk grubu tarafından, alt komisyonlara yönelik bilgilendirme eğitimleri planlanması ve uygulanması,
- c) Üniversite öğrencilerine ve hariçten katılım taleplerine uygun olarak, istihdam sağlayıcı veya beceri edinmeyi hedefleyen, sertifikasyon içeriği bulunan, eğitim programlarının açılması,
- d) Topluma hizmet çalışmalarında şehrin tüm kurumsal yapılarının ortak sorumluluk taşıdığı gerçeğinden hareketle, Üniversitenin bu alandaki tüm faaliyetlerinde paydaşlarla eşgüdüm halinde olması,
- e) Bütün birimlerin yılda en az bir defa öz değerlendirme yapmalarının sağlanması,
- f) Üniversitede yürütülecek topluma hizmet ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinde katılımcı sayılarının artırılması,
- g) Yapılan faaliyetlerin her yönüyle analiz edilmesi,
- h) Üniversitemiz akademik birimlerinin kendi bilimsel alanlarına ilişkin ya da bundan bağımsız olarak etkinlikler düzenlemesinin teşvik edilmesi,
- i) Üniversitede topluma hizmet alanında faaliyet gösteren Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin (UYGAR) aktif işlevi,

- j) Üniversitenin öğrenci kulüplerinin sosyal sorumluluk alanında projeler geliştirmeleri,
- k) Gerçekleştirilen projeler ile ilgili raporların hazırlanarak elde edilen sonuçları içeren genel raporun sunulmasıdır.

1.4.Yükseköğretimde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluğun Yararları

Sosyal sorumluluk kavramı son yıllarda üzerinde sık sık ve önemle durulan konulardan birisidir. Toplum, üniversiteden sadece eğitim-öğretim ve araştırma değil, aynı zamanda toplumun sosyal, kültürel, eğitsel, sportif gelişimine katkı yapmasını, sorunları ile ilgilenmesini ve çözüm yolları üretmesini beklemektedir. Bu durumda yükseköğretimde topluma hizmet ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinin ilgili üniversiteye, öğrencilere, tüm paydaşlara ve topluma sağlayacağı yararlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Personel ve öğrencilerinin sosyal sorumluluklarını bilen, çevrelerine ve topluma duyarlı bireyler olmasını sağlar.

b) Sosyal refahın geliştirilmesine yönelik, evrensel ve insani değerler, etik ilkeler, yerel/bölgesel ve ulusal ihtiyaçları göz önünde bulunduran bir yaklaşım dâhilinde sosyal ve kültürel aktiviteler aracılığıyla toplumsal faydaya dönüşen hizmetler üretir.

c) Toplumda var olan sorunlara karşı farkındalık oluşturur.

d) Öğrencilere eğitimleri esnasında öğrendikleri bilgi ve yeterlilikleri, gerçek sorunlara çözümler üretmek üzere kullanabilmelerine olanak sağlar.

e) Üniversitelerde eğitim gören öğrencilere bir meslek edinmenin yanı sıra toplumsal hizmet öğrenimini kazandırır.

f) Eğitim süresince ve mezun olduktan sonra öğrencilerin bireysel olarak topluma hizmet etme becerilerini geliştirir.

g) Toplumun sorumluluk bilincini ve sosyal yeterlilikleri artırır, kişilerde birey olarak etkili olma duygusunu uyandırır.

h) Güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya ve beceriler kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda toplum hizmeti çalışmaları gerçekleştirir.

i) Toplumun ihtiyaçları doğrultusunda projeler üreterek ulusal ve uluslararası alanda önemli akademik çalışmalar gerçekleştirir.

j) Toplumsal sorumluluk anlayışını geliştirerek, sorunların çözümüne yönelik etkileşimi artırır.

k) Topluma yararlı hizmetler için paydaşlarla işbirliği ve koordinasyonu geliştirir.

l) Toplumdaki dezavantajlı grupların sorunlarının çözümüne yönelik faaliyetler gerçekleştirir.

m) Üniversite yerleşkelerini güvenli, çevreye duyarlı, engelsiz yaşam alanı hâline getirir.

ö) Toplumun manevi değerleri ile bulunduğu ilin tarihsel ve kültürel varlıklarına yönelik farkındalık oluşturacak faaliyetler yapar.

p) Sürdürülebilir kalite ve verimlilik için akıllı dönüşümü gerçekleştirir.

r) Topluma hizmet faaliyetlerini nitelik ve nicelik açısından artırır.

s) Sosyal sorumluluk bilincinin üniversitenin tüm paydaşları arasında yayılmasını sağlar.

t) Öğrencilerin topluma hizmet ve sosyal sorumluluk yetkinliğini güçlendirir.

u) Üniversite tarafından yürütülen topluma hizmet proje ve faaliyetlerinin değerlendirilmesine ve sürekli iyileştirilmesine olanak sağlar.

2.YÖNTEM

Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk çalışma grubumuzun belirlemiş olduğu hedeflere ulaşmak amacıyla izleyeceği yöntem olarak üniversitemizin 2021 yılında yapabileceği etkinlikleri planlamak için, tüm birimlerle toplantılar yaparak yol haritamızı çıkarmaktır. Önceki yıllarda topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında yapılmış olan çalışmalarını inceleyip uygun olanları 2021 yılı için sürdürmek ve eksik olanlar konusunda da katkılar sunmak yöntemimiz olacaktır.

2. TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK STRATEJİ BELGESİ ÇALIŞMA GRUBU

Dicle Üniversitesi Kalite Komisyonu, kalite politikası gereği eğitim-öğretim, uluslararasılaşma, akreditasyon, araştırma-geliştirme ve topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanlarını temel gelişme alanları olarak belirlemiştir. Kalite Geliştirme Komisyonu bünyesinde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu, Dicle Üniversitesi öğrencileri ve personelini Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk çalışmaları hakkında bilgilendirmek ve bu çalışmaları yapmaları yönünde teşvik etmek amaçlı faaliyetler yürütmektedir. Bu alanda yürütülen çalışmaları tespit etmek, öncelikli konuları belirlemek, birimleri yeni etkinliklere yönlendirmek ve yapılan faaliyetleri değerlendirmek üzere oluşturulmuştur. Çalışma grubu; topluma hizmet ve sosyal sorumluluk projelerinin üniversitenin kalite politikaları doğrultusunda değerlendirilmesi, toplumsal sorunların çözümüne yönelik projeler yapmak ve yapılmasını teşvik etmek, üniversitenin topluma hizmet ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinin performans göstergeleri bakımından gözden geçirilmesi,

üniversite öğrencilerinde toplumsal sorunlara karşı duyarlılığı artırmak ve çözüme yönelik sorumluluk almalarını sağlamak, mezunların topluma hizmet ve sosyal sorumluluk duygusunun öğrencilik sonrası sürdürülmesini sağlamak, topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında çalışan üniversite birimleri ile paydaş kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin işbirliği ve iletişimini sağlamak amacıyla faaliyetler sürdürmektedir.

Üniversite Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk faaliyetleri, Çalışma Grubu tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir. Üniversitemizde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk çalışmalarına yönelik 2021yılı planlamasını içeren bu strateji belgesi de Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu çalışma grubu aşağıdaki üyelere oluşmaktadır.

Tablo 1: Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Strateji Belgesi Çalışma Grubu

ADI VE SOYADI	ÜNVANI	KOMİSYONDAKİ GÖREVİ
Bahar BURTAN DOĞAN	Prof. Dr.	Başkan
Abdullah ATLI	Prof. Dr.	Üye
Mustafa ŞAHİN	Doç. Dr.	Üye
Abdülkadir AYDIN	Doç. Dr.	Üye
Ömer ERGÜN	Dr.Öğr. Üyesi	Üye
Hüseyin Nasip ÖZALTAŞ	Dr.Öğr. Üyesi	Üye
Hasan BAYINDIR	Prof. Dr.	Kalite Geliştirme Koordinatörü

Tablo 2: Çalışma Takvimi

02.10.2020	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışmaların başlatılması, değerlendirme süreci • Çalışma grubunda görev dağılımının yapılması
04.11.2020	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışma gruplarınca hazırlanan raporların düzenlenmesi
22.02.2021	<ul style="list-style-type: none"> • Hazırlanan strateji belgesinin Rektörlüğe gönderilmesi

3.MEVCUT TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİ

Üniversite kampüs sınırları içinde engelli bireylerin mekânlara, eğitsel imkânlarla ve sosyo-kültürel faaliyetlere tam, etkin ve eşit katılımını sağlamak için gerçekleştirilen çalışmaların tespiti ve başarılı bulunanların ödüllendirilmesi ve ayrıca kamuoyunda farkındalık oluşturulması adına Yükseköğretim Kurumu (YÖK) tarafından verilen “2020 yılı Engelsiz Üniversite Ödülleri” kapsamında Dicle Üniversitesi, 6 tane "Engelsiz Üniversite Bayrak Ödülü"nü alarak önemli bir başarıya imza atmıştır.

Bayrak ödülü alan Birimlerimiz;

- ✓ **Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi** "Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik Bayrak Ödülü (Mavi Bayrak) ve “Mekanda Erişilebilirlik Bayrak ödülü (Turuncu Bayrak),
- ✓ **Diyarbakır Tarım Meslek Yüksekokulu;** Mekanda Erişilebilirlik Bayrak (Turuncu Bayrak) ödülü
- ✓ **Diyarbakır Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu;** Mekanda Erişilebilirlik Bayrak (Turuncu Bayrak) ödülü
- ✓ **Dicle Üniversitesi Öğrenci Yaşam Merkezi;** Mekanda Erişilebilirlik Bayrak (Turuncu Bayrak) ödülü
- ✓ **İlahiyat Fakültesi;** Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak) aday ödülü

Dicle Üniversitesi öğrencilerine ve personeline, kişilere, kamu ve özel sektöre, yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlara ihtiyaç duydukları ve bizzat talep ettikleri alanlarda eğitim programları, kurslar, seminerler, çalıştaylar ve konferanslar düzenlemek, danışmanlık hizmetleri sunmak ve bu faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamak” amacı ile 2010 yılında kurulan Dicle Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DÜSEM), bu amacı doğrultusunda 2020 yılı sonuna kadar düzenlediği yaklaşık 200 eğitim programı ile İlimizde ve Bölgemizde binlerce kişiye eğitim hizmeti sunmuştur.

Üniversitemiz Kariyer Merkezi tarafından Kültür ve Kongre Merkezinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi yönlendirmeleriyle bölgemizde yer alan Batman, Bingöl, Bitlis Eren, Fırat, Hakkari, Mardin Artuklu, Siirt ve Şırnak Üniversitelerinin katılımıyla koordinatör üniversite olarak Dicle Üniversitesinin ev sahipliğinde “Güneydoğu Bölgesel Kariyer 2. Fuarı” GÜBKAF’20 gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Avrupa Birliği projeleri olarak Gelecek Bugünde Başlar Projesi- Hobiniz Olsun, Fobiniz Değil Projesi- yapılmıştır.

Dicle Üniversitesi Sosyal Araştırmalar Merkezi tarafından Diyarbakır Sanayi Sektörü ile Akademik Buluşması Çalıştayı ve TRC 2 Bölgesi Suriyeli Göçmenlerin İş Gücü Piyasası Analizi adlı proje çalışması gerçekleştirildi.

4. SEÇİLEN ALANIN (TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK) TÜRKİYE DÜZEYİNDE KARŞILAŞTIRILMASI

Türkiye’de yükseköğretim kurumlarında sosyal sorumluluk ile ilgili derslerin yakın dönemde eğitim ve öğretim programına dahil edildiği görülmektedir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK)’nin 2006 yılında Eğitim Fakültelerine “Topluma Hizmet Uygulamaları” adı altında dersi uygulamaya koymuş ve zamanla üniversiteler bu dersi diğer bölümlerde de uygulamaya geçirmiştir.¹

Bu çerçevede kamu ve özel üniversitelerde sosyal sorumluluk ve toplumsal katkı sağlamak amacıyla yapılan uygulamaları aşağıdaki şekilde özetlenebilir²:

Özel üniversiteler incelendiğinde Sabancı Üniversitesi’nin 1999 yılından itibaren toplumsal duyarlılık projeleri uyguladığı bilinmektedir. Yeditepe Üniversitesi ise 2002 yılından itibaren sosyal sorumluluk derslerini ders programına bazı bölümler için yer vermiştir. Bilgi Üniversitesi ise toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk adına 2006’dan itibaren dersler zorunlu kılmıştır. Bahçeşehir Üniversitesi’nde ise 2007 yılından sosyal sorumluluk dersleri ve projeleri hayata geçirilmiştir. Kadir Has Üniversitesi’nde ise sosyal sorumluluğa dair derslerin 2008 yılından itibaren uygulamaya konulduğu görülmektedir. Kamu üniversiteleri incelendiğinde Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde “Sosyal Sorumluluk Projeleri Koordinatörlüğü” oluşturulduğu ve bu koordinatörlük altında çeşitli sosyal sorumluluk projelerinin faaliyete geçirildiği görülmektedir. Anadolu ve Erciyes Üniversiteleri’nde “Topluma Hizmet Uygulamaları” dersi bazı bölümlerde ders programına konularak sosyal sorumluluk projelerinin faaliyete geçirildiği bilinmektedir. Son olarak Ege Üniversitesi’nde de 2009-2010 eğitim ve öğretim yılından sonra Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin eğitim programlarına dahil edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede

---

¹ Saran, M., Coşkun, G., Zorel İ., F. Ve Aksoy, Z. (2011). Üniversitelerde Sosyal Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi: Ege Üniversitesi Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Yasar University*. 22(6): 3739.

² Saran, M., Coşkun, G., Zorel İ., F. Ve Aksoy, Z. (2011). Üniversitelerde Sosyal Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi: Ege Üniversitesi Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Yasar University*. 22(6): 3739-3741.

21 fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokullunda çeşitli projeler geliştirilerek üniversitenin topluma katkısı sağlanmıştır.

5.SEÇİLEN ALANIN DÜNYA DÜZEYİNDE KARŞILAŞTIRILMASI

Yurt dışındaki üniversitelerin toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk için yapmış olduğu çalışmalar ise aşağıda şekilde genel olarak özetlenmektedir:³

Amerika Birleşik Devletleri'nde yer alan çalışmaları çok öncesine dayanan Washington Üniversitesi altında yer alan “St. Louis Sosyal Ekonomi Okulu” dikkat çekmektedir. Okul yaptığı çalışmalarla hem öğrencilere toplumsal duyarlılık adına eğitimler vermekte hem de topluma katkı bulunarak çeşitli projeler gerçekleştirmektedir. Yine Amerika Birleşik Devletleri'nde Chicago Üniversite'ne Sosyal Hizmet Yönetimi Okulu aracılığı ile çeşitli sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilerek toplumsal katkı sağlanmaktadır. İngiltere'de ise bunun örneği Nottingham Üniversitesinde görülmektedir. Üniversite bünyesinde bulunan Uluslararası Kurumsal Sosyal Sorumluluk Merkezi'nde birçok toplumsal katkı sağlamak amacıyla birçok lisansüstü eğitim verilmektedir.

---

³Saran, M., Coşkun, G., Zorel İ., F. Ve Aksoy, Z. (2011). Üniversitelerde Sosyal Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi: Ege Üniversitesi Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Yasar University*. 22(6): 3738.

6.ÜNİVERSİTENİN SEÇİLEN ALAN İÇİN FAALİYET YETENEĞİ (SWOT ANALİZİ)

Üniversitenin Güçlü Yönleri

- Bölgeye hitap eden sağlık hizmetlerinin niteliği ve çeşitliliği
- Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında çalışma yapabilecek birimlerin sayısının yeterli olması
- Üniversitemiz üst yönetiminin topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanındaki çalışmalar için şehrin tüm kurum ve kuruluşlarıyla iletişim içinde olması
- Öğrenci kulüplerinin topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında çalışmalarının istenilen düzeyde olması

Üniversitenin Zayıf Yönleri

- Toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk alanında ulusal ve uluslararası kuruluşlara sunulan proje tekliflerinin çok az olması,
- Üniversitemiz birimler arasında iş birliğinin ve disiplinler arası çalışmalarının az olması,
- Mezunlarla iletişimin zayıf olması
- Şehir merkezine uzaklık nedeniyle sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımın düşüklüğü

Fırsatlar

- Toplumun refahını artırmaya ve bölgesel kalkınmaya yönelik sosyal sorumluluk projelerinin kamu kurumları ve kalkınma ajansları desteklenmesi
- Çok sayıda mezunumuzun kamu kurumlarında yönetici konumunda çalışmasından dolayı işbirliklerinin geliştirilebilmesi
- Toplumumuzun köklü bir geçmişi olan üniversitemiz eğitime ve bilimine değer vermesi

Tehditler

- Üniversite, kamu ve özel kuruluşlar ile işbirliklerinin yeterli düzeyde olmaması
- Akademik personelin yoğun ders veya araştırma çalışmaları dolayısıyla toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk alanındaki çalışmalara zaman ayıramaması
- Birimlerimizin toplumsal katkı sunabilecek nitelikli personel istihdamının yeterli olmaması

Risk Analizi (Riskler ve Tedbirler)

RİSKLER

-Akademik yükselmeye etkisi olmadığı için öğretim elemanlarının toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk çalışmalarında yer almak istememesi

- Finansal destek sorunları

- Pandemi dolayısıyla ekonomik yönden kaynakların maddi olarak sosyal desteklerde kullanılmasından dolayı sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere ayrılan kaynakların azalması

TEDBİRLER

- Toplumsal hizmet ve sosyal sorumluluk çalışmalarında yer alan akademik personele akademik teşvik veya akademik yükselmelerde puan katkısı sunulması

- Finansal sorunların çözümü için gerekli mevzuatlarda değişiklikler yapılması için girişimlerde bulunulması ve hayırseverlerle iletişime geçilmesi

- Pandemi dolayısıyla toplumsal hizmet faaliyetleri için kullanılmayan maddi kaynakların daha fazla kullanılması

TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk ile ilgili Üniversitenin Misyonu

Üniversitemiz toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk bağlamında projeler geliştirerek toplumun temel sorunlarını çözmeye yardımcı olmak ve toplumsal faydayı ön plana çıkararak kazanımlar sağlayan köklü bir kurumdur.

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk ile ilgili Üniversitenin Vizyonu

Dicle Üniversitesi, ulusal ve uluslararası düzeyde yürüttüğü toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk projeleri ve faaliyetleriyle; toplumsal gelişmede fark yaratacak saygın bir üniversite olmak

7.1.STRATEJİK AMAÇLAR

Üniversite-Kent / Üniversite- Toplum / Üniversite- Sanayi işbirliğini geliştirmek,

7.2.STRATEJİK HEDEFLER VE STRATEJİLER

“Yükseköğretim kurumları kalite güvence sistemlerini kurarken, PUKÖ (Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al) döngüsü ile kendilerine yol haritası oluşturarak, kalite politika ve süreçlerini güncellemelidir. Ayrıca, kalite yönetim çalışmalarına tüm birimlerin etkin katılımının sağlanması, iç ve dış paydaşların kalite güvence sistemine katkıda bulunması, kurum genelinde kalite kültürünün yeterli düzeyde yaygınlaşmış olması ve stratejik plandaki hedeflerin kalite güvence sistemi ile entegrasyonunun güçlü olması gerekmektedir.”

“Toplumsal sorunlara duyarlı olmak; üniversitemizin öğrencileri, çalışanları ve dış paydaşları ile birlikte toplumun kültür, sağlık ve refahının gelişmesine, bilgi, beceri ve yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak” temel hedeftir.

Bu temel ilkelerden hareketle Dicle Üniversitesi Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyet Planına ilişkin hedefler ve bunlara ait hedef eylem planları oluşturulmuştur.

3.1. STRATEJİ 1: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİ ARTIRMAK

Bu strateji, üniversitemizin 2020-2024 Stratejik planında yer alan “H.3.3. Her yıl kent/toplum/sanayi kaynaşmasına yönelik en az bir etkinlik yapmak,” hedefini destekler niteliktedir. Detaylı Strateji Belgesi Eylem Planı Kartı Ek1’de verilmiştir.

Faaliyetler:

3.1.1. Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları ve Temsilcilerinin Belirlenmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Bütün birimlerin en az üç öğretim elemanından oluşan Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk komisyonlarının oluşturulması sağlanacak ve ilgili bilgiler sisteme işlenecektir. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında faaliyetleri olan birim, topluluk ve öğrenciler belirlenecektir. Katılımcı listesini genişletmek için personel teşvik edilecek ve öğrenci kulüplerinin aktif katılımı teşvik edilecektir. Bu amaçla, öğretim elemanı ve öğrenciler içerisinde, birimlerinde aktiviteleri yönlendirecek olan “Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Temsilcileri” belirlenecektir.

3.1.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışmalarına Yönelik Araştırma ve Proje Sayılarının Artırılması

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu tarafından, alt komisyonlara yönelik yılda en az iki adet bilgilendirme eğitimi planlanacak ve uygulanacaktır. Üniversitemizin UY-GAR’lar ile akademik birimlerinde, topluma hizmet ve sosyal sorumluluk içeriği taşıyan araştırma ve projeler önemi anlatılacak ve bu tür çalışmalar teşvik edilecektir.

3.1.3. Akademik Birimlerinin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk İçerikli Programların Artırılması

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
------------------	------------------------------	--------	----------------

KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir
--	---	--	-----------

Üniversite öğrencilerine ve harıçten katılım taleplerine uygun olarak, istihdam sağlayıcı veya beceri edinmeyi hedefleyen, sertifikasyon içeriği bulunan, eğitim programlarının düzenlenmesi sağlanacaktır. Bu konuda güçlü yönlerimizin başında gelen ve halen birçok alanda faaliyet gösteren Dicle Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DÜSEM) ile işbirliği yapılacaktır. Üniversitemiz akademik birimlerinin kendi bilimsel alanlarına ilişkin ya da bundan bağımsız olarak etkinlikler düzenlemesi teşvik edilecektir. Sosyal Mesafe göz önünde bulundurularak Panel, konferans, söyleşi ve dinleti gibi bilimsel ve sanatsal etkinlikleri artırılacak; ebru, ney, tanbur, hat ve tezhip sanatı gibi klasik sanat faaliyetleri artırılacak ve bu sanat faaliyetlerinin çıktıları toplumla buluşturulacaktır. Edebiyat ve felsefe sohbetleri tertip edilerek kadim kültürümüz genç nesillere aktarılacaktır. Futbol, voleybol, basketbol gibi takım sporlarını ve tenis, masa tenisi, yüzme, atletizm gibi bireysel spor aktiviteleri ile gezi, koşu, maraton, doğa yürüyüşü, bisiklet gibi her yaş grubunun katılabileceği spor faaliyetleri artırılacaktır. Bu faaliyetlerin düzenli olarak, artarak ve çeşitlenerek devam ettirilmesi için birim yöneticileri ve personeli teşvik edilecek ve gerekli destek verilecektir.

3.1.4. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Paydaşlarla İşbirliğinin Geliştirilmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu SKS	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu	Yılda Bir

Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	STK'lar	Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	
--	---------	---------------------------------------	--

Topluma hizmet çalışmalarında şehrin tüm kurumsal yapılarının ortak sorumluluk taşıdığı gerçeğinden hareketle, Üniversitemizin bu alandaki tüm faaliyetlerinde paydaşlarla eşgüdüm halinde olması hedeflenmiştir. Kurumsal işbirliğini geliştirmek amacıyla ortak yürütülecek projeler, faaliyet destek protokolleri ve online bilgilendirme toplantıları yapılacaktır. Kurumlar arasında, bilimsel birikim, teknik altyapı, işgücü ve finans paylaşımı ile kaynakların topluma hizmet alanında verimli kullanılması sağlanacaktır. Üniversitemizin yetkinlikleri kapsamında diğer kamu kurumları ve ilgili paydaşlarla işbirliğiyle sosyal sorumluluk ve toplumsal katkı odaklı faaliyetler planlanacaktır. Bu amaçla 2020 yılı için paydaş kurum ve kuruluşlar belirlenmiş ancak pandemi dolayısıyla faaliyet planları oluşturulamamıştır.

3.2. STRATEJİ 2: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİN SÜREKLİLİĞİ İÇİN KALİTE GÜVENCE SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASI

Bu strateji, üniversitemizin 2020-2024 Stratejik planında yer alan “H.3.3. Her yıl kent/toplum/sanayi kaynaşmasına yönelik en az bir etkinlik yapmak,” hedefini destekler niteliktedir. Detaylı Strateji Belgesi Eylem Planı Kartı Ek1’de verilmiştir.

Faaliyetler:

3.2.1. Birimlerin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Öz Değerlendirme Yapması

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Bütün birimlerin yılda en az bir defa öz değerlendirme yapmaları sağlanacaktır. Raporlar birim amirleri tarafından bir ay içinde Kalite Geliştirme Koordinatörlüğüne gönderilecektir.

3.2.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Ulaşılan Hedef Kitle Yönünden Değerlendirilmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Üniversitede yürütülecek topluma hizmet ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinde katılımcı sayıları artırılmaya çalışılacak ve değerlendirme yapmak üzere tüm etkinliklerin katılımcı arşivi oluşturulacaktır.

3.2.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin, “Çıktı”, “Etki”, “Fayda/Maliyet”, “Uygunluk” ve “Performans” Açısından Değerlendirilmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu	Yılda Bir

Birim Yetkilileri		Birim Yetkilileri	
-------------------	--	-------------------	--

Yapılan faaliyetlerin çeşitli yönlerden analiz edilmesi, sonraki etkinlikler için belirleyici rol oynayacağından yapılan faaliyetler “çıktı”, “etki”, “uygunluk” gibi farklı yönlerden değerlendirilecek ve bu amaçla anket, mülakat gibi değerlendirme yöntemleri kullanılacaktır.

3.3. STRATEJİ 3: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK KAPSAMINDA BİLİM VE SANAT ETKİNLİKLERİ İLE SPOR TİF FAALİYETLERİN ARTIRILMASI

Bu strateji, üniversitemizin 2020-2024 Stratejik planında yer alan “H.3.2. Her yıl en az 20 kamu kurumu veya kuruluşuna öğretim elemanları tarafından danışmanlık hizmeti verilmesini teşvik etmek” hedefini destekler niteliktedir. Detaylı Strateji Belgesi Eylem Planı Kartı Ek1’de verilmiştir.

Faaliyetler:

3.3.1. Öğrenci Kulüplerinin Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Etkinliğinin Sağlanması

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu SKS	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Üniversitenin öğrenci kulüpleri, öğretim elemanlarının danışmanlığında çok çeşitli alanlarda faaliyet göstermekte ve sosyal sorumluluk alanında başarılı işler gerçekleştirmektedirler. Mevcut kulüplerinin faaliyetlerinin koordine edilerek aktif ve dinamik öğrencilerimizin sosyal aktivitelerde yer alması sağlanacaktır. Etkinliklerin tekrara düşme, çakışma, takvim ve planlama açısından koordinasyonu sağlanacaktır. Yılda ikikez

yapılması planlanan etkinlikler 2020 yılında ülkemizde ortaya çıkan Covid-19 salgını nedeniyle gerçekleştirilememiştir. Önümüzdeki süreçlerde tekrardan değerlendirilecektir.

3.3.2. Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk kapsamında sportif faaliyetlerin düzenlenmesi ve Diyarbakır ilindeki kamu kurum ve kuruluşlarına ve STK'lara bilimsel danışmanlık hizmeti verilmesi.

Dicle Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öncülüğünde, İlimizdeki engellilere, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olan okullardaki öğrencilere, üniversitemiz öğrencilerine ve personellerine yönelik üniversitemize bağlı spor tesislerinde sportif etkinlikler ve turnuvalar düzenlemek.

Dicle Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu tarafından belediyeler, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Spor İl Müdürlüğü'nce açılmış olan spor kursları ve özel yetenek sınavlarına (Spor Lisesi, BESYO, POMEM, vb.) hazırlanan öğrencilere yönelik, bilimsel yönden katkı sağlayacak çalışmalar yapmak.

3.3.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanında Faaliyet Gösteren Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Model Çalışmalar Yürütmesi

Üniversitemizde halen topluma hizmet alanında faaliyet gösteren çok sayıda Uygulama ve Araştırma Merkezi (UYGAR) bulunmaktadır. Sosyal Araştırmalar UYGAR, Kültür Varlıklarını Koruma UYGAR, Uzaktan Eğitim UYGAR, Kadın Sorunları UYGAR, Engelliler UYGAR, Bağımlılıkla Mücadele UYGAR, Sürekli Eğitim UYGAR, Çevre Sorunları UYGAR bunlardan bazılarıdır. Bu merkezlerin sosyal sorumluluk alanında koordinasyon ile model çalışmalar yürütmesi ve bu sahada öncülük yapması sağlanacaktır.

Ayrıca Eğitim Fakültesi ve BESYO bünyesindeki bölümlerde bulunan Topluma Hizmet Uygulamaları dersi aracılığıyla topluma hizmet etkinliklerinin sayısının artırılması sağlanacaktır.

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk	Yılda Bir

Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri		Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	
--	--	--	--

3.4. STRATEJİ 4: MADDE BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK FARKINDALIK OLUŞTURACAK FAALİYETLERİN YAPILMASI

Bu strateji, üniversitemizin 2020-2024 Stratejik planında yer alan “H.3.3. Her yıl kent/toplum/sanayi kaynaşmasına yönelik en az bir etkinlik yapmak,” hedefini destekler niteliktedir. Detaylı Strateji Belgesi Eylem Planı Kartı Ek1’de verilmiştir.

Faaliyetler:

3.4.1. Lise Öğrenci ve Öğretmenlerine Yönelik Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Toplantıları Düzenlemek

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler Tıp Fakültesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Fakültesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalite Komisyonu SKS UYGAR DÜBAP Kalite Komisyon	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

Diyarbakır merkez ve ilçelerine bağlı liselerde Pandemi koşulları gözönünde bulundurularak sosyal mesafe korunarak bilgilendirme ve bilinçlendirme toplantıları yapmak. Ayrıca Üniversitemizde de uygun koşullar oluşması durumunda sempozyum, kongre, çalıştay vb. akademik toplantılar düzenlenecek ve sunumlar gerçekleştirilecektir.

3.4.2. Bağımlılığa Dikkat Çekmek İçin Etkinliklerin Yapılması

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	GÖZDEN GEÇİRME	İZLEME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları Birim Yetkilileri	Bütün Akademik Birimler Tıp Fakültesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Fakültesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalite Komisyonu SKS UYGAR DÜBAP Kalite Komisyon	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu Birim Yetkilileri	Yılda Bir

26 Haziran Dünya Uyuşturucu Kullanımı ve Kaçakçılığı ile Mücadele Günü gibi özel günlerde bağımlılıkla ilgili karikatür yarışması düzenlemek. Ayrıca Bağımlılığa dikkat çekmek için Pandemi Koşullarına uygun sosyal mesafe korunarak sporsal faaliyetler düzenlemek (ödüllü koşu veya ücreti kurumca karşılanacak doğa yürüyüşü gibi).Düzenlenecek faaliyetlerin daha büyük bir hedef kitleye ulaşabilmesi için tanıtım faaliyetlerini yaygınlaştıracak düzenlemeler yapılacaktır.

3.4.3.Diyarbakır'da Bulunan Kurum ve STK'larla İşbirliğinin Geliştirilmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Birim Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonları	Bütün Akademik Birimler Tıp Fakültesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Fakültesi Uzaktan Eğitim	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu Kalite Komisyonu	Yılda Bir

Birim Yetkilileri	Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalite Komisyonu SKS UYGAR DÜBAP Kalite Komisyon	Birim Yetkilileri	
-------------------	---	-------------------	--

Bağımlılığa dikkat çekmek için tüm akademik birimlerin, topluma hizmet alanında, faaliyetleri desteklenerek Diyarbakır'da yer alan ilgili kurum ve STK'larla işbirliği yapması sağlanacak; paydaş katılımının en yüksek düzeyde olmasını ve etkin sonuçlar üretmesini sağlayacak toplantılar düzenlenecek ve pandemi dolayısıyla online danışmanlık hizmeti verilmesi sağlanacaktır.

3.5. STRATEJİ 5: TOPLUMA HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK ÖDÜLLERİ

Bu strateji, üniversitemizin 2020-2024 Stratejik planında yer alan “H.3.3. Her yıl kent/toplum/sanayi kaynaşmasına yönelik en az bir etkinlik yapmak,” hedefini destekler niteliktedir. Detaylı Strateji Belgesi Eylem Planı Kartı Ek1’de verilmiştir.

Faaliyetler:

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk vizyonunun en önemli aktörlerinden öğrenci ve akademisyenlerin ödüllendirilmesi; motivasyonun sağlanması, daha güçlü projelerin hayata geçirilmesi için itici bir güç oluşturacaktır. Bu bağlamda Dicle Üniversitesi Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Belgesi 2021’de ortaya konan hedefle üniversitemizde Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk ödülleri planlanmış ve bu suretle öğrencilerimizin ve akademisyenlerimizin süreçlere daha etkin katılımı hedeflenmiştir.

3.5.1. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödül Kategorilerinin Belirlenmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu İlgili Rektör Yardımcısı	Bütün Akademik Birimler KGK	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal	Yılda Bir

	Kalite Komisyonu Kültür ve Kongre UYGAR DÜBAP Diğer İlgili Paydaşlar	Sorumluluk Komisyonu	
--	--	-------------------------	--

Kalite Komisyonu/Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu tarafından, Dicle Üniversitesince her yıl düzenlenmesi planlanan “Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri” için kategoriler belirlenecektir.

3.5.2. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödül Kriterlerinin Belirlenmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu İlgili Rektör Yardımcısı	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu Kültür ve Kongre UYGAR DÜBAP Diğer İlgili Paydaşlar	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu	Yılda Bir

Kalite Komisyonu/ Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu tarafından, Dicle Üniversitesince her yıl düzenlenmesi planlanan “Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri” için gerekli kriterler belirlenecektir.

3.5.3. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödüllerinin Belirlenmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME

Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu İlgili Rektör Yardımcısı	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu Kültür ve Kongre UYGAR DÜBAP Diğer İlgili Paydaşlar	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu	Yılda Bir
---	---	--	-----------

Kalite Komisyonu/ Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu tarafından, “Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri” için ödüller belirlenecektir.

3.5.4. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri Takviminin Belirlenmesi

SORUMLU BİRİMLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK BİRİMLER	İZLEME	GÖZDEN GEÇİRME
Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu İlgili Rektör Yardımcısı	Bütün Akademik Birimler KGK Kalite Komisyonu Kültür ve Kongre UYGAR DÜBAP Diğer İlgili Paydaşlar	KGK Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu	Yılda Bir

Kalite Komisyonu/ Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Komisyonu tarafından, “Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Ödülleri” için gerekli takvimi belirlenecek ve bu takvim web sayfasından ve iç yazışma yolu ile ilgili akademik ve idari birimlere duyurulacaktır.

ÜNİVERSİTENİN SEÇİLEN ALANINDAKİ LİDERLİK VE YÖNETSEL KAPASİTESİ

D.Ü. tüm birimleri toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk alanında bölgeye hitap ederek çalışmalarını gerçekleştirme konusunda yeterli ve yetkin personele sahiptir. Üniversitemiz üst yönetimi bu amaçla

ildeki kamu kurum ve kuruluş, sivil toplum örgütleriyle işbirliği protokolleri imzalamaktadır. Topluma hizmet ve sosyal sorumluluk alanında yapılacak çalışmalar belirli bir plan çerçevesinde tüm paydaşlarımızla beraber gerçekleşecektir.

PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ

Tüm Faaliyet adımlarına uygun Performans göstergeleri Ek1’de verilmiştir.

4. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Bu strateji belgesinde belirlenen hedeflerin ve eylem planlarının gözden geçirme, izleme, değerlendirme ve gerekli önlemlerin alınması süreçleri her bir hedefin ve eylem planının içeriğine göre sorumlu birimler arasında gerçekleştirilecektir.

Kalite Komisyonu, Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu bütün çalışmaların yürütülmesini koordine etmek, değerlendirmek, izlemek ve raporlamaktan sorumludur. Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu, süreçlerin yürütülmesinde koordinasyon sağlayacak ve hedef eylem planlarında belirlenen gözden geçirme periyotları sonunda birimlerden gelen öz değerlendirme raporları veya geribildirimler doğrultusunda her yıl aralıkta içinde Kalite Geliştirme Koordinatörlüğüne sunulmak üzere üniversite yıllık Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk raporu hazırlayacaktır. Raporla sunulacak eksiklikleri iç döngüsü içerisinde düzeltici faaliyetlerle giderecek, paydaş sorumlu birimlerden kaynaklanan eksiklikleri ise ek bir raporla üst yönetime bildirerek tedbir alınmasını sağlayacaktır. İzleme ve Değerlendirmeler Ek2’teki tablo ile yapılacaktır.